

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Център за оценка на риска
по хранителната верига

ИНФОРМАЦИЯ относно:

Годишен доклад за оценка на нивата на остатъци от пестициди в храните на европейския пазар през 2022 година

Съгласно законодателството на Европейския съюз (ЕС), Европейският орган за безопасност на храните (ЕОБХ/EFSA) ежегодно предоставя годишен доклад за оценка на нивата на остатъци от пестициди в храните, присъстващи на европейския пазар.

Докладът на ЕС за 2022 г., относно остатъчните вещества от пестициди в храни предоставя преглед на дейностите по официалният контрол на тези вещества, извършван в държавите-членки на ЕС - Исландия и Норвегия. Този доклад обобщава резултатите както от координираната от ЕС програма за контрол (EU MACP), така и от националните програми за контрол (MANCP). Анализът на резултатите от всички докладващи държави е представен във формат за визуализация на данни, за да предостави на заинтересованите страни изчерпателен, лесно разбираем анализ на европейската ситуация. **Заключенията и препоръките предоставят на мениджърите на риска инструмент за проектиране на бъдещи програми за мониторинг и вземане на подходящи решения за това към кои пестициди и хранителни продукти трябва да се насочат.**

Докладът също така включва и резултатът от острата и хронична детерминистична оценка на риска за отделни вещества, както и консолидирането на методологията, въведена през 2021 г., касаеща вероятностната оценка на експозицията на отделни вещества. В тази методология, вероятностите за превишаване на базираните на здравето ориентировъчни стойности за пестициди (HBGV) са изчислени в различни субпопулации от европейски потребители за 193 пестицида (съответстващи на 199 активни вещества). Целта на тези изчисления е да предоставят на заинтересованите потребители, по-задълбочен анализ за рисковете от излагане на пестициди чрез храната и да докажат разликите между двете методологии (т.е. детерминистична и вероятностна).

При изпълнението на координираната от ЕС многогодишна програма за контрол (EU MACP), при която на случаен принцип са взети проби от най-консумираните хранителни продукти от европейските граждани, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/601 на Комисията¹. Контролът на тези продукти се разпределя в 3-годишен цикъл, така че на всеки 3

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/601 на Комисията от 13 април 2021 година относно координирана многогодишна контролна програма на Съюза за 2022, 2023 и 2024 г. за гарантиране на спазването на максимално

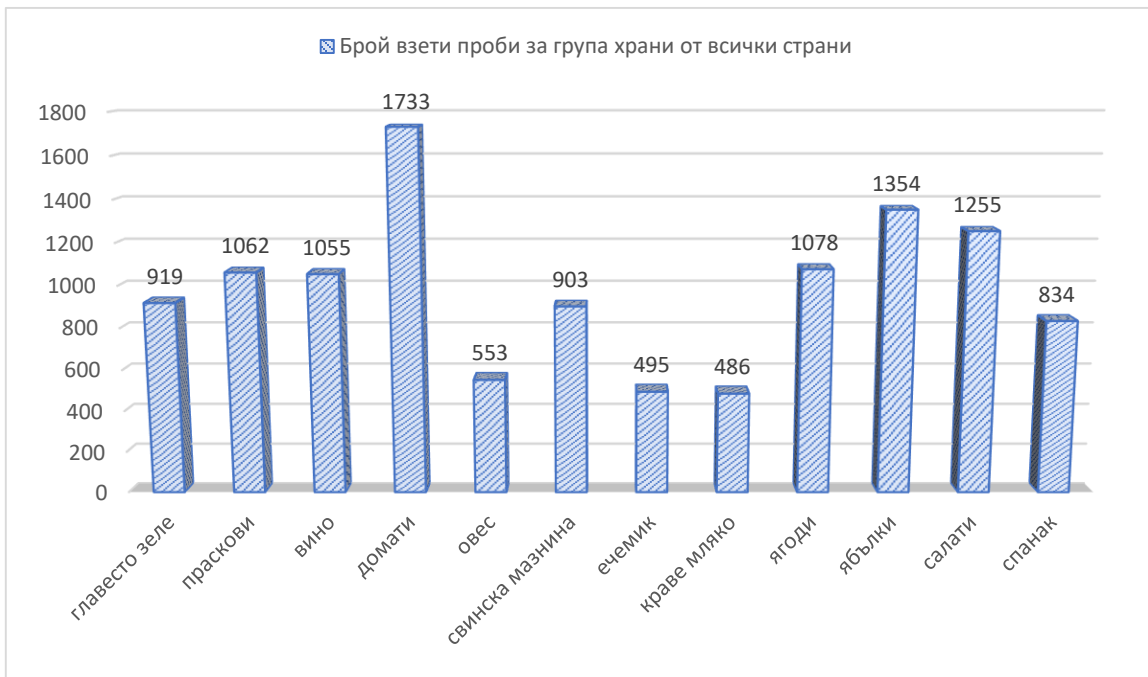
Amber Green White

1618, гр. София, бул. „Цар Борис III“ № 136; тел. +359 2 427 30 56

<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

години едни и същи продукти да бъдат анализирани. В доклада е представена моментната ситуация за остатъците от пестициди, присъстващи в тези хранителни продукти през 2022 г., и е сравнена с 2019 г. и 2016 г.

През 2022 г., **12-те хранителни продукта, избрани в EU MASP са: ябълки, ягоди, праскови (включително нектарини и подобни хибриди), вино (червено или бяло), марули, главесто зеле, домати, спанак, овесено зърно, ечемично зърно, краве мляко и свинска мазнина.**

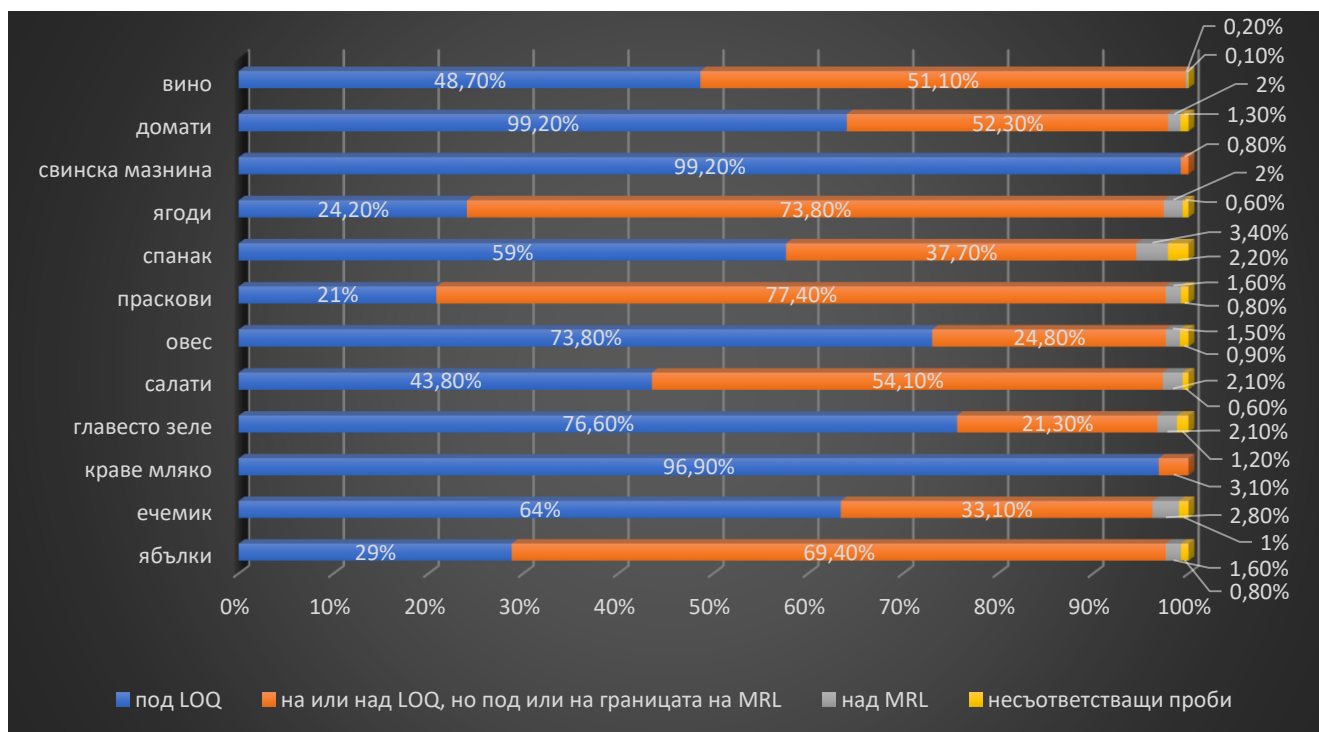
Фигура 1. Брой взети проби за група храни от всички страни през 2022 г.

Анализирани са общо 11 727 проби за 193 остатъчни вещества от пестициди, като от тях 11 535 проби (98,4%) са в рамките на законовите граници. В 6023 проби (51,4%) не са докладвани количествено измерими остатъци (остатъците са под LOQ²), докато броят на пробите с остатъци от пестициди в рамките на законово разрешените нива (на или над LOQ, но под или на границата на максимално допустимото ниво на остатъчни вещества – MRL) са 5 512 (47,0%).

Максимално допустимите нива на остатъчни вещества са превишени в 192 проби (1,6 %), от които 100 проби (0,9%) са установени като несъответстващи, когато се вземе предвид неопределеността на измерването, като общият процент на превишаване на MRL е намалял от 1,9% през 2019 г. на 1,6% през 2022 г.

допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни от растителен и животински произход и за оценка на експозицията на потребителите на тези пестицидни остатъци, (ОВ L 127, 14.4.2021, р. 29–41)

² LOQ – Граница на количествено определяне

Фигура 2. Процент на пробите с количествено определени остатъчни вещества и такива над MRL през 2022 г.

При отделните хранителни стоки, броя на пробите, които превишават нивата на MRL са намалели през 3 годишните периоди от 2016 г. до 2019 г. и от 2019 г. до 2022 г., при ябълки, праскови, ягоди, вино, спанак (няма взети проби през 2016 г.) и свинска мас. През посочените периоди при краве мляко не са регистрирани превишени стойности на MRL. От друга страна, броят на пробите с превишени стойности на MRL (2016 г. - 2022 г.) са се повишили при главесто зеле, домати и марули, като процентното увеличение е било по-високо през 2022 г., отколкото през 2019 г., но по-ниско, отколкото през 2016 г. В периода 2019 г. - 2022 г., се наблюдава увеличение на случаите с превишени стойности на MRL и при ечемично и овесено зърно.

Средно от общите проби за 2022 г., (EU MACP) 66,7% са местни проби (увеличение в сравнение 2021 г., когато са отчетени 53,3%), 22% от пробите са от други докладващи държави, 7,7% от трети страни (намаление в сравнение с 19,6% през 2021 г.) и 3,6% са с неизвестен произход.

През 2022 г., пробите взети по програмите (EU MACP и MANCP³) възлизат на общо 110 829 проби, което представлява увеличение от 26,1% спрямо 2021 г. (87 863 проби). От общия брой проби, 96,3% от тях попадат в допустимите граници, което е сходно число спрямо последните две години (96,1% през 2021 г.; 94,9% през 2020 г.). От тези 110 829 проби, 65 374 проби (59,0%) не съдържат количествено определими остатъци (резултати под LOQ за всеки

³ MANCP – Многогодишна национална програма за контрол

анализиран пестицид), а 37,3% съдържат количествено определими остатъци, които не надвишават законовите граници (41 307 проби). Степента на MRL леко намалява от 3,9% през 2021 г. на 3,7% през 2022 г. (4148 проби). Като се вземе предвид несигурността на измерването, 2,2% (2383 проби) от всички проби са предизвикали правни санкции или действия за принудително изпълнение, което е леко намаление в сравнение с 2021 г. (2,5%).

От всички взети проби през 2022 г., 72 161 (52,3%) проби, са с произход от докладващите държави (т.е. местни проби от ЕС), 12,8% от различна докладваща държава, а 30,9% от пробите са за продукти предназначени за внос в ЕС от трети страни. Останалите 4,0% са докладвани като проби с неизвестен произход.

При преглед на резултатите от изследваните проби от докладващите страни е установено, че 47 264 (65,5%) от тях са били под LOQ, докато 23 567 проби (32,7%) съдържат остатъци на границата или над LOQ, но под или равни на MRL. Регистрираните проби с нива на пестициди надвишаващи MRL са 1328 (1,8%).

Пробите от продукти предназначени за внос в ЕС от трети страни са общо 34 193 проби, като от тях 15 947 проби (46,6%) нямат количествено определими остатъчни вещества. **Установено е, че пробите от трети страни имат по-висок процент на превишаване на MRL (7,4%) и по-висок процент на несъответствие (4,5%), като стойностите са четири пъти по-високи, в сравнение с хранителните продукти произведени в ЕС.**

При пробите с неизвестен произход, които са 4 475 броя, 282 проби (6,3%) са докладвани като надвишаващи MRL.

Оценка на изчислената диетична експозиция

За да се оцени острия и хроничния риск за здравето на потребителите, излагането на остатъци от пестициди в храната беше оценено и сравнено с наличните ориентировъчни стойности в различни субпопулации от европейски потребители. Анализът е извършен чрез използване на детерминистично и вероятностно моделиране на експозицията.

Първият (детерминистичен) метод изчислява рисковете за „хипотетични“ потребители при консервативни предположения, а вторият (вероятностен) метод има за цел количествено определяне на вероятността реалните потребители да бъдат изложени на превишаване на HBGV.

Вероятностният метод предоставя по-реалистична оценка за експозицията, на която са изложени потребителите, тъй като то отразява реални потребителски данни. Детерминистичният метод от друга страна има за цел да определи, дали дадена партида може да бъде пусната на пазара на ЕС.

Детерминистичната оценка за острия риск е била направена с помощта на модела за прием на остатъци от пестициди (PRIMO rev. 3.1) за 193 отделни пестицида. При изготвянето на тази

оценка са анализирани 38 045 проби, при които изчислената прогнозна експозиция на акутната референтна доза (ARfD) за 33 различни пестицида в 650 проби (1,7%). При хроничната детерминистична оценка не беше идентифицирано безпокойство относно приема на изследваните продукти от потребителите.

Пестицидите, за които по-често се установява превишаване на стойностите (в повече от 50 проби), са: фосмет (172 проби), имазалил (133 проби), ламбда-цихалотрин (106 проби), циперметрин (58 проби) и ацетамиприд (51 проби). **Стоките, при които по-често се установява превишаване на ARfD** (в повече от 50 проби) са: грейпфрути (193 проби), круши (91 проби), праскови (74 проби), портокали (67 проби) и ябълки (59 проби).

Вероятностната оценка за острия риск е показала, че от 163 активни вещества, за 111 от тях, вероятността за надвишаване на ARfD се оценява на 0 за 40 стоки при 30 проучвания, обхващащи 30 европейски субпопулационни групи и 17 оценени държави-членки на ЕС. Най-високата изчислена вероятност за превишаване на ARfD е изчислена за алфа-циперметрин, метирам и фосмет. И за трите активни вещества действията са в процес на обсъждане от мениджърите на риска.

Детерминистичната оценка на хроничната експозиция е извършена на базата на 64 932 проби, като оценката е включвала пестициди и стоки, за които данните от потреблението им са налични в PRIMo rev 3.1. При извършената оценка не е наблюдавано превишаване на приемливият дневен прием (ADI) за нито един пестицид.

Вероятностна оценка за хронична експозиция е извършена за 193-те остатъчни вещества от пестициди (съответстващи на 199 активни вещества), **като само едно активно вещество (имазалил) в две европейски субпопулационни групи е довело до превишаване на ADI (при средна граница на експозиция). За всички останали вещества моделът не е показал експозиция на потребителите, надвишаваща HBGV на средната граница.**

По хранителни продукти количественото определяне и **нивата на превишаване на MRL са по-ниски в органичните храни в сравнение с конвенционално произведените храни** (т.е. неорганични) за всички категории хранителни продукти, с изключение на животинските продукти (степената на количествено определяне) и зърнените храни (степената на превишаване). Това откритие се дължи главно на медта, вещество, разрешено в биологичното земеделие, което има други употреби като фуражни добавки и торове. По подобен начин медта, разрешена като микроелемент, и хлоратите, получени след прилагането на практики за дезинфекция в хранителната верига, са отговорни за по-голямата част от превишенията в бебешката храна.

В обобщение, в пробите, анализирани в рамките на програмите за мониторинг през 2022 г., изчислената хранителна експозиция на остатъци от пестициди, за които са налични HBGV, е много ниска за повечето от оценените субпопулационни групи

консуматори в ЕС. Следователно оцененят риск за здравето на потребителите в ЕС е нисък. В случаите, когато очакваната хранителна експозиция за специфична комбинация пестицид/продукт е изчислена да надвишава HBGV и за тези пестициди, за които не може да се установи HBGV, компетентните органи са предприели подходящи и пропорционални коригиращи мерки за справяне с потенциалните рискове за потребителите, като например изтегляне на продукта от пазара или изземването му, преди дори да бъде пуснат на него.

На следния линк можете да видите интерактивно онагледяване на данните в карти и фигури: <https://multimedia.efsa.europa.eu/pesticides-report-2022/>

За България

През 2022 г., са анализирани 14 171 проби като част от националните и координирани програми за мониторинг на ЕС. От тях 12 065 проби са от зеленчуци и техните първични производни, 1 975 проби са от плодове и техните първични производни, 111 са от зърненожителни култури и продукти на зърнена основа, 16 проби от кореноплоди и клубени и техните първични производни и 4 от алкохолни напитки.

От общият брой анализирани проби (14 171) в 7 648 от пробите, резултатите за остатъци от пестициди са под границата на LOQ (53,97%), а в 526 проби надвишават MRL (3,71%).

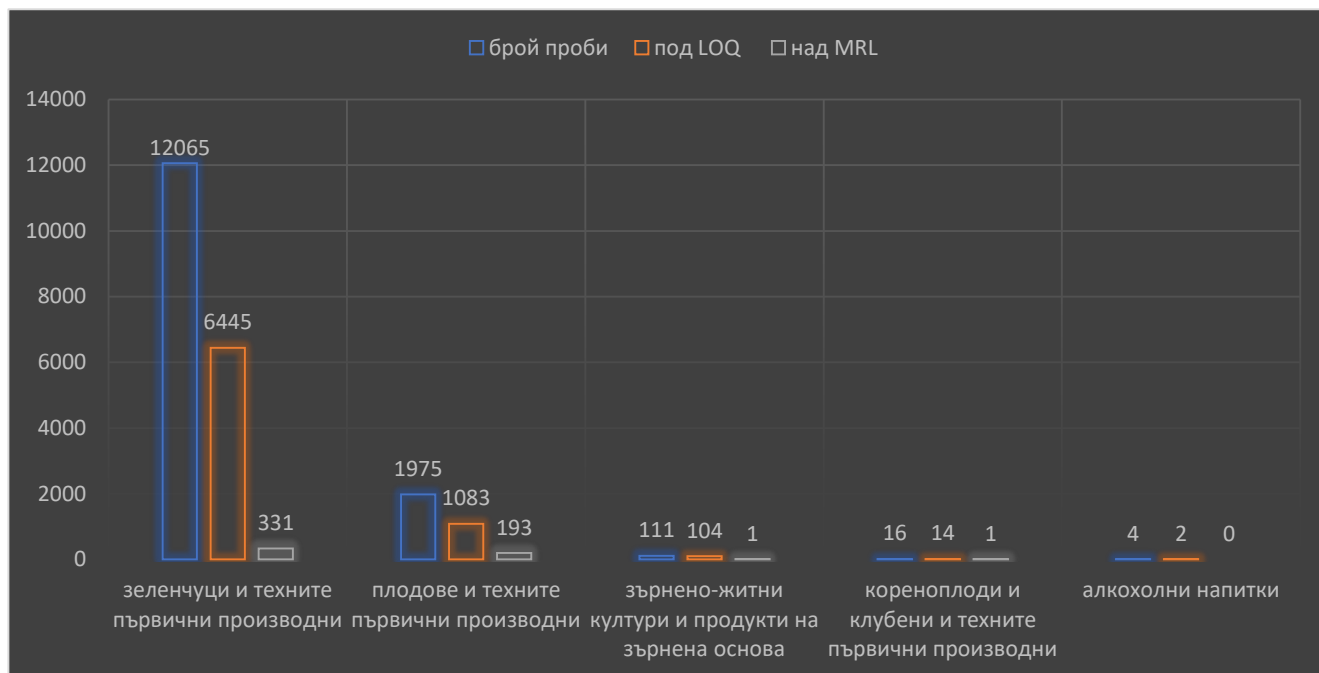
Националната програма за контрол на остатъчните вещества от пестициди в храни от растителен и животински произход за 2022 г., се основава на няколко фактора с голямо значение:

- актуалността на хранителните продукти в храненето на българското население;
- хранителни стоки, които не са включени в координираната от ЕС програма;
- значението на хранителните продукти за националното земеделско производство;
- хранителни продукти с висок процент на уведомяване по Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF);
- храна, подходяща за чувствителни групи потребители;
- хранителни продукти с висок процент на несъответствие, идентифициран през предходни години.

Факторите с малка значимост са:

- държави с висок процент на несъответствие в миналото;
- вземане на проби от продукти по време на основния пазарен сезон/извън основния маркетингов сезон;
- непреработени или преработени продукти;
- органични или конвенционални продукти;

- произход на пробата, отразяващ географското разпределение на консумираните хранителни продукти.

Фигура 3. Брой анализирани проби по категории, като част от националните и координирани програми за мониторинг на ЕС за 2022 г.

Най-анализираните продукти през годината са зеленчуците (12 065), като от тях най-много проби са взети за сладък пипер (11 899 проби, като от тях 556 проби са над MRL) и маруля (60 проби, като 2 от тях са над MRL). Общият брой на останалите взети проби от зеленчуци (спанак, домати, картофи, репички, главесто зеле, краставици, моркови, дини, кълнове от люцерна) е 122. При 119 от тях, остатъците от пестициди са под LOQ, а при 3 резултатът е над MRL.

При плодовете, най-анализираните продукти са лимони (927 проби, като от тях 75 са над MRL) и нарoвете (637 проби, като от тях 88 са над MRL). Общият брой на останалите взети проби от плодове (мандарини, грейпфрути, ябълки, круши, десертно грозде, ягоди, праскови и подобни, сливи, банани и портокали) е 411. При 381 от тях, остатъците от пестициди са под LOQ, а при 30 резултатът е над MRL.

Фигура 4. Брой анализирани проби по хранителни продукти, като част от националните и координирани програми за мониторинг на ЕС за 2022 г.

Действията, които България предприема, когато бъде идентифицирана несъответстваща проба са:

- партидата се изнемва, с което се предотвратява нейното навлизане на пазара;
- изготвя се бърза оценка на риска за потребителите за всички проби, които надвишават MRL и в съответствие с риска за потребителите се предприемат подходящи мерки (изтегляне от пазара, изнемване от потребителите и др.).

Партидите от продукти, надвишаващи MRL през 2022 г., са били поставени под официално задържане, били са унищожени или изпратени отново в страната на произход.

Заклучения и препоръки на EFSA към ДЧ:

Въз основа на мониторинга на нивата на остатъци от пестициди в храните на европейския пазар през 2022 г., **EFSA препоръчва следното:**

- държавите-членки да предприемат необходимите мерки, за да изпълнят минималния брой проби, определени в Приложение II на програма за контрол (EU MACP), по отношение на 12-те избрани хранителни продукта, както и специфичните разпоредби за бебешка храна и органична храна (ако е приложимо);
- В пробите с произход от ЕС и взети на случаен принцип, следните комбинации от активно вещество (одобрени и неодобрени)/култури водят до резултати за несъответствие (в повече от две проби):
 - **спанаци:** дитиокарбамати (RD),
 - **домати:** хлорфенапир (RD),
 - **марули:** тиофанат-метил (RD),
 - **ечемик:** прохлораз (RD),
 - **главесто зеле/флуазифоп** (RD).

EFSA препоръчва на докладващите страни да продължат да анализират тези комбинации от пестициди/култури и да изяснят причините за тези констатации.

- Неодобрените в ЕС вещества са отговорни за 75% от не- съответстващи на изискванията проби, взети на случаен принцип от трети страни. По-точно, хлорфенапир (RD), хлороталонил (RD) и хлорпирифос-метил (RD) са открити в домати, а дифлубензурон (RD) и пропаргит (RD) в ябълки на нива, водещи до несъответстващи резултати. Сред одобрените активни вещества фосетил (RD) в ечемик, бупрофезин (RD) и хлормекват-хлорид (RD) в домати и пиридабен (RD) в зеле бяха открити на нива, водещи до несъответстващи резултати. **EFSA препоръчва на докладващите страни да продължат да наблюдават тези комбинации, като същевременно разширяват обхвата на анализа на вносни проби.**
- Процентът на превишаване на МДГОВ при спанаците е намалял значително от 6,7% през 2019 г. на 3,4% през 2022 г. Въпреки това **спанакът все още представлява стоката с най-високо превишение процент в ЕС MACP и поради това се препоръчва да продължи наблюдението на тази стока.** Превишенията на MRL се повишиха от 2019 до 2022 г. при ечемик (0,2% спрямо 2,8%) и овес (0,2% спрямо 1,5%), като повечето проби са с произход от ЕС. **На държавите-членки се препоръчва да изяснят причините за тези констатации.**

- Тридесет и един пестицида: спинеторам (RD), мепикват хлорид (RD), хептахлор (RD), еквиваленти на глуфозинат (RD), пенсикурон (RD), хлордан (RD), паратион (RD), дитианон (RD), фосетил (RD), DDT (RD), 2-фенилфенол (RD), циантранилилип-рол (RD), метоксихлор (RD), спиротетрамат (RD), халоксифоп (RD), хексахлоробензен (RD), хлормекват-хлорид (RD), 2,4-D (RD), бромиден йон (RD), флуазифоп (RD), сулфоксафлор (RD), линдан (RD), алфа-хексахлороциклохексан, (RD), бета-хексахлороциклохексан, (RD), глифозат (RD), пиридалил (RD), прохлораз (RD), формитанат (хидрохлорид) (RD), фенбу-татин оксид (RD), дитиокарбамати (RD), цифлуфенамид (RD).), повечето от тях изискващи използването на методи за единичен остатък, не достигнаха целевия брой анализи. **EFSA повтаря своята препоръка към докладващите страни да предприемат необходимите мерки, за да могат да прилагат правилно тези вещества.**
- Когато се вземат предвид резултатите от общите програми за мониторинг (EU MACP и MANCP), **пробите, от внесени от трети страни храни, показват четирикратно по-висок процент на несъответствие (4,5%) в сравнение с храните, произведени в рамките на ЕС (1%). Препоръчва се на националните органи на държавите-членки да продължат да наблюдават остатъците от пестициди в проби, внесени от трети страни, с широк аналитичен обхват.** Освен това, 4% от пробите все още са докладвани с неизвестен произход, от които 3% са несъответстващи. Въпреки че се наблюдава подобрене в докладването на произхода на пробата в сравнение с 2021 г. (5,7%), **EFSA повтаря предишната препоръка за докладване на тази част от информацията, особено на онези проби, водещи до резултати за несъответствие, заедно с предприетите действия, за да се извлече по-солидни заключения.**
- Активните вещества с най-висок процент на превишаване на МДГОВ за цялостните програми за мониторинг **са естествено срещащи се вещества с употреби, различни от пестициди (напр. мед), етиленов оксид (RD),** които предизвикват конкретен инцидент със строги мерки и увеличаване на честотата на контрол върху вноса и **хлордекон като забранен устойчив органичен замърсител,** използван в миналото като пестицид в отвъдморските територии на Франция, известен проблем за тази страна. В случая на медни съединения се наблюдава увеличение от 1% на 5,1% при сравняване на резултатите от 2021 г. с 2022 г. EFSA в момента преоценява МДГОВ за това активно вещество, като взема предвид новия НВГВ, получен през 2022 г. За етиленовия оксид, намаление от 6,6% (2021 г.) до 2,3% (2022 г.), докато за хлордекона беше отчетено леко увеличение от < 1% през 2021 г. спрямо 1% през 2022 г. По-специално, **националните компетентни органи трябва да вземат предвид следните комбинации от пестициди/проби в своите програми за мониторинг:**
 - **медни съединения (RD)** в елда и други псевдозърнени култури (от трети страни) и в животински матрици (овчи и говежди черен дроб и мед, с произход от ЕС) и бебешка храна,

- **етиленов оксид (RD)** в куркума/куркума, лют червен пипер, черен пипер и сушен боб, всички от трети страни, предимно Индия,
- **хлордекон (RD)** в телешка мазнина и корени от маниока от Франция отвъд океана (територии).

- Що се отнася до животинските стоки, освен елемента мед и хлордекон, ВАС (RD) и DDAC (RD), използвани за дезинфекция, доведоха до превишения на MRL в говеждо мляко, говежди мускули, свински черен дроб, свинска мазнина и мускули на други отглеждани сухоземни животни. MRL превишаването (3,6% през 2022 г. спрямо 2,1% през 2021 г.) и степента на несъответствие (2,1% през 2022 г. спрямо 1,6% през 2021 г.) леко са се увеличили през последната година **при пчелния мед. Освен това за пчелния мед все още се наблюдава най-големия брой количествено определени пестициди (32) сред животинските продукти**, от които ацетамипридът е най-често определян количествено (с 10 проби, превишаващи MRL), следван от тиаклоприд, за който се наблюдава намаление в степента на количествено определяне поради решението за неодобрение (без превишения на MRL) и амитраз (без докладвани превишения на MRL). **Препоръчва се на докладващите държави да продължат да наблюдават пчелния мед и другите пчелни продукти в своите национални програми с широк аналитичен обхват и да проучат причините за наличието на тези вещества.**
- **Броят на пробите с множество остатъци от пестициди (23,0%) е намалял в сравнение с предходната година (26,4%).** Непреработените сладки пиперки, десертно грозде, ягоди, ябълки, праскови, домати, портокали, лимони, круши, маруля и мандарини са стоките с най-високи количествено определени остатъци. Най-високата честота на множествени остатъци в проби от преработени храни е открита в стафиди, червено вино, семена от кимион като изсушена билка, листа от грозде и подобни видове като осолени зеленчуци, червен пипер на прах и полиран ориз. **EFSA препоръчва на докладващите страни да продължат да наблюдават тези храни в рамките на своите програми.**
- Превишаването на МДГОВ (3,7%) и нивата на несъответствие (2,3%), наблюдавани при преработени храни през 2022 г., са по-ниски от тези, отчетени през 2021 г. (4,5% за превишаване на МДГОВ и 3,1% за неспазване). Тези преработени хранителни продукти, показващи по-висок процент на несъответствие, са **гроздови листа и подобни видове (40,9%)** – главно от преработени и осолени консерви, **сушени семена от кимион (20%), сушен магданоз (19,1%), сушени диви гъби (14,3%) и босилек и ядливи цветя (10,5%)** – главно от мента. Непреработените хранителни продукти показват превишаване на MRL (3,7%) и несъответствие (2,2%) в същия диапазон като преработените, **с босилек и ядливи цветя (31,3%), маракуя/маракуя (15,6%), елда и други псевдозърнени храни с най-висок процент на несъответствие. Препоръчва се ДЧ да продължат да наблюдават**

тези преработени и непреработени хранителни продукти в различните национални програми за контрол в целия ЕС.

- **В биологичното земеделие** нивата на надвишаване на МДГОВ и нива на несъответствие са в същия диапазон през 2022 г. в сравнение с 2021 г. (превишения : 2,4% през 2022 г. спрямо 1,8% през 2021 г. Процент на несъответствие: 1,4% през 2022 г. спрямо 1% през 2021 г.); въпреки това, **неразрешени вещества в биологичното земеделие все още се съобщават спорадично в проби, идващи от трети страни**: хлорпирифос (RD) (предимно в сух боб, ориз и семена от кимион от Индия) и пропиконазол (най-вече в семена от ориз и кимион от Индия и трапезни маслини от ЕС) и етикетирани като органични. **Препоръчва се на докладващите държави да проучат причините за тези констатации и да разширят възможно най-много аналитичния обхват на органичните проби.**
- Не е предоставена към EFSA информация за действията, предприети от докладващите държави за някои несъответстващи проби, водещи до остро превишаване на изчислената експозиция на приема. Като се има предвид, че това е важна част от информацията за проследяване на несъответстващи проби и анализ на потенциални рискове за здравето, компетентните органи на докладващите държави трябва да гарантират, че тази информация е предоставена при докладване на резултатите от пробите на EFSA.
- Предвид резултата от изчисленията на експозицията, при които превишаването на острия HBGV се дължи на хранителни продукти, които обикновено се консумират обелени или преработени, т.е. имазалил в citrusови плодове; тиабендазол в грейпфрут; циперметрин в ечемик и пшеница; и ламбда-цихалотрин в портокали и спанак, за тези активни вещества **се препоръчва да се генерират фактори за обработка (и белене) за по-нататъшно прецизиране на оценката на риска. Препоръчва се генериране на фактори за обработка и за концентрирани сокове.** Ако свойствата на пестицида показват, че той може да се концентрира в дадена преработена фракция, е необходимо да се гарантира, че изискванията за прекомерно високи процентни нива на този пестицид при тестовете се спазват при генерирането на факторите на обработка;
- Докладващите държави-членки е необходимо да обмислят засилване на мониторинга на остатъците от пестициди в преработените хранителни продукти.
- EFSA препоръчва да продължи да инвестира усилия за разработване на аналитични методи, специфични за всеки от прекурсорите на дитиокарбамат за прецизиране на оценката на риска. Междувременно EFSA предлага определянето на дитиокарбаматите чрез разграждане на прекурсорите до CS2 и внимаване за нивата на CS2 в стоки, за които не е съобщено за употреба в рамките на цялостния преглед на MRL за 2023 г. Освен това на докладващите страни се препоръчва да продължат да докладват на EFSA базовите нива на всички възможни продукти от биологично производство (включително незначителни

употреби), за да изградят стабилна база данни за фоновите нива на CS2 (напр. естествено срещащи се).

Източник:

The 2022 European Union report on pesticide residues in food, EFSA journal – <https://www.efsa.europa.eu/bg/efsajournal/pub/8753>; Approved: 22 March 2024; European Food Safety Authority (EFSA) | Luis Carrasco Cabrera | Giulio Di Piazza | Bruno Dujardin | Emanuela Marchese | Paula Medina Pastor

EFSA (European Food Safety Authority), 2024. National summary reports on pesticide residue analyses performed in 2022. EFSA supporting publication 2024:EN-8751.270 pp. doi:10.2903/sp.efsa.2024.EN-8751

Други информации в областта на пестицидите и тяхното влияние, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/>,

<https://corhv.government.bg/Продукти-за-растителна-защита-и-техните-остатъци-с-29>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

10.07.2024 г.